ระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วย การติดตามและสอดส่องความประพฤติผู้ได้รับพักการลงโทษ
พ.ศ.๒๕๐๗

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้วางระเบียบฉบับ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๔๙๖ เกี่ยวกับการพักการลงโทษนักโทษเด็ดขาดที่ประพฤติตนดี มีความอุตสาหะ ก้าวหน้าในการศึกษา และทำงานเกิดผลดี หรือกระทำความดีในราชการเป็นพิเศษ ก็ให้ได้รับความสนับสนุนให้พักการลงโทษ ออกไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวร่วมกับสังคมภายนอกได้ก่อนกำหนดโทษตามหมายศาล ทั้งนี้เพื่อเป็นเครื่องจูงใจผู้ต้องขังให้ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยของเรือนจำ ตั้งใจรักการศึกษาอบรมและฝึกวิชาชีพ อันเป็นประโยชน์แก่ตัวผู้ต้องขังเอง และกิจการของเรือนจำไว้แล้ว นั้น

เนื่องจากปรากฏว่า นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับพักการลงโทษไปนั้น ได้กระทำผิดเงื่อนไขพักการลงโทษ ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับตัวส่งกลับเข้าเรือนจำ และบางรายได้ไปประกอบอาชญากรรมขึ้นอีก ซึ่งส่วนมากเกิดจากผู้ได้รับพักการลงโทษไปอยู่ตามท้องที่ต่าง ๆ อันเป็นภูมิลำเนาห่างไกล เจ้าหน้าที่ทางราชการสอดส่องดูแลความประพฤติไม่ทั่วถึง เป็นเหตุให้บุคคลประเภทนี้ตกอยู่ในข่ายแห่งความประพฤติชั่วได้ง่าย ถ้าหากมีบุคคลที่อาจเป็นภัยต่อสังคมอยู่ในท้องที่ใด ๆ ก็ตาม ย่อมจะเป็นอุปสรรคแก่การพัฒนาความเจริญแก่ชุมชนในท้องที่นั้น ๆ อยู่เสมอ

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาเห็นว่า ขณะนี้ กรมการพัฒนาชุมชนได้จัดส่งพัฒนากรออกไปประจำอยู่ในท้องที่ที่กำลังพัฒนาการในจังหวัดต่างๆ หลายจังหวัด พัฒนากรย่อมรู้จักและใกล้ชิดต่อราษฎรในท้องที่ที่กำลังพัฒนาการเป็นอย่างดี ถ้าหากเจ้าหน้าที่พัฒนากรได้ให้ความร่วมมือช่วยติดตามสอดส่องความประพฤติและแนะนำการอาชีพ หรือให้ความช่วยเหลือด้วยประการใด ๆ แก่ผู้ได้รับพักการลงโทษแต่ละรายตามสมควร ก็อาจจะได้ผลในการลดสถิติการปฏิบัติผิดเงื่อนไข และการประกอบอาชญากรรมลงได้อีกมาก หรือเมื่อปรากฏว่าผู้ได้รับพักการลงโทษประพฤติผิดเงื่อนไข หรือมีพฤติการณ์แสดงให้เห็นว่า หากจะได้รับพักการลงโทษต่อไป อาจก่อกรรมอันมิชอบขึ้นอีก ก็จะได้รายงานให้นายอำเภอพิจารณาดำเนินการควบคุมตัวผู้นั้นส่งกลับคืนเรือนจำโดยด่วนต่อไป ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทางราชการเป็นอย่างมาก กระทรวงมหาดไทยจึงเห็นเป็นการสมควรวางระเบียบให้เจ้าหน้าที่พัฒนากร และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องปฏิบัติการดังต่อไปนี้

๑. เมื่อปรากฏว่ามีนักโทษเด็ดขาดคนใด ได้รับพักการลงโทษ และกลับเข้าไปอยู่ภูมิลำเนาเดิม ซึ่งเป็นเขตอำเภอที่กำลังพัฒนาการ ให้นายอำเภอมอบหมายให้พัฒนากรซึ่งประจำอยู่ในท้องที่ที่กำลังพัฒนาการ ช่วยสอดส่องดูแลความประพฤติผู้ได้รับการพักลงโทษอีกทางหนึ่ง ส่วนนายอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และตำรวจท้องที่ ย่อมมีหน้าที่ในการติดตามและสอดส่องความประพฤติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ฉบับลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๔๙๖ เรื่อง การพักการลงโทษ ข้อ ๑๑ อยู่แล้ว

๒. พัฒนากรที่ประจำอยู่ในท้องที่ที่กำลังพัฒนาการ เมื่อได้รับมอบหมายจากนายอำเภอให้ช่วยติดตามและสอดส่องความประพฤตินักโทษเด็ดขาด ที่ได้รับพักการลงโทษซึ่งได้เข้าไปอยู่ในท้องที่ที่กำลังพัฒนาการ ตามเงื่อนไขพักการลงโทษ ให้เจ้าหน้าที่พัฒนากรปฏิบัติดังต่อไปนี้

ก. ไปเยี่ยมเยียนผู้ได้รับพักการลงโทษไม่น้อยกว่าเดือนละ ๑ ครั้ง

ข. สอบถามความเป็นอยู่และปัญหาข้อขัดข้องในการดำเนินชีวิต

ค. แก้ปัญหาข้อขัดข้องและอุปสรรคต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตเท่าที่สามารถจะช่วยได้

ง. ให้คำแนะนำและตักเตือนให้ประพฤติปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ประกอบอาชีพเป็นหลักฐาน และให้ปฏิบัติตนตามเงื่อนไขพักการลงโทษโดยเคร่งครัด

จ. คอยสอดส่องดูแลความประพฤติ และการปฏิบัติตามเงื่อนไขของผู้ได้รับพักการลงโทษว่า ได้เป็นไปโดยเรียบร้อยถูกต้องหรือไม่ประการใด แล้วรายงานต่อนายอำเภอท้องที่ทราบเดือนละครั้งเป็นอย่างน้อย

ฉ. หากปรากฏว่า ผู้ได้รับพักการลงโทษคนใดได้ปฏิบัติผิดเงื่อนไขพักการลงโทษ หรือมีพฤติการณ์แสดงให้เห็นว่า หากจะให้พักการลงโทษต่อไป อาจก่อกรรมอันมิชอบขึ้นอีก ก็ให้รายงานให้นายอำเภอท้องที่ทราบโดยด่วน เพื่อพิจารณาดำเนินการควบคุมตัวส่งกลับคืนเรือนจำต่อไป

๓. ให้ใช้ระเบียบนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๐๗

(ลงชื่อ) พล.ต.อ. ป. รุจิรวงศ์

(ประเสริฐ รุจิรวงศ์)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ รักษาราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย